

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237

UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашингтоні: (202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)

Передплата на рік \$55.00, на півроку \$32.00, на 3 місяці \$17.00.

Для членів UНСозу \$30.00 річно. За кожну зміну адреси \$1.00.

Чеки і money orders виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Чи тільки доля "Свободи" в наших руках?

Засоби масової інформації в околицях Нью Йорку повідомили, що відомий ньюйоркський щоденник "Дейлі Нюз" почав виходити також еспанською мовою, щоб привабити еспаномовного читача. Ця вістка мимовільно посилила міркування про майбутню долю нашого найстаршого в світі та єдиного у діаспорі українського щоденника "Свобода". Всім уже відомо, що цими днями вирішуватиметься доля — бути "Свободі" далі щоденником, чи на початку нового другого сторіччя вона стане тижневиком. Висладо запитник до передплатників і читачів газети, а їхні відповіді вирішать долю газети.

Про стрічні існування "Свободи", її важкі початки та перетворення не однієї кризової ситуації не будемо писати, бо вже не один раз про це йшла мова на цьому місці. Хочеться, однак, висловити думку про те, що і "Свободою" та її існуванням як щоденника тісно пов'язана доля всієї української громади в діаспорі. Це ж на сторінках "Свободи" вичитували наші перші поселенці, де знайти свою церкву, громаду чи про те, як їм бути у цьому чужому світі. На її сторінках писалося також про радісні та хвилюючі моменти злики і відновлення державності України, тут також сповіщалося про трагедію програної, Великого голоду 1932-33 років та поневолення "доброзичливими" сусідами. Були розповіді про життя інших громад у цьому новому світі, оголошення про відвідини таких цікавих особистостей як Мітрополит Андрей Шептицький, Євген Коновалець та інші. Сторінки "Свободи" стали неофіційним центром пульсуючого життя української громади в Америці та Канаді.

З її сторінок читачі довідалися про долю тисяч інших земляків у переселенських таборах Німеччини по Другій світовій війні та за її посередництвом організували допомогу і приїзд цих людей до США. Крім того сторінки "Свободи" завжди служили громаді та пропалували кращі починки: спорудження пам'ятників Т. Шевченкові у Вінніпегу і Вашингтоні, Гарвардський проект, об'єднання дисидентів і Церкви, Український Музей і т. д. Ластівками надії злітали зі сторінок "Свободи" вістки про перебудову і планістичний розпад СРСР, проголошення суверенітету, референдум і врешті 24-го серпня 1991 року відновлення незалежності України. Мабути, кожному ясно, що з долею "Свободи" вирішується також і до великої міри доля української громади. Записавши тільки поставити питання, чи можемо ми собі на це дозволити?

Зазначуючи атрибути щоденника "Свобода" в житті української діаспори громади, не забуваючи і про її недоліки, але це справи більш технічного порядку, що при добрій волі їх треба розглянути та позитивно полагати. Одне вже ж таки є певним, що критики "Свободи", як так заподадливо читають "Новое Русское Слово" і "Нови Дзєнік" чи в її сторінках не знайдуть вісток про загані події, що тривають душу і є життєдайністю української громади.

Коли, шукаючи шляхів зберегти "Свободу" щоденником, запропоновано підвищити передплату для покриття також значно підвищеної поштової оплати, то це не було нічого нового, а тільки приписання ухвалення рішень 33-ої Конвенції УНС у П'їтсбургу. Бо вже тоді було виявлено у звітах, що жодна братська організація в цій країні не дає свого членом друкованого слова за такі такі гроші. Коли ж порівняти висоту передплат наших членів і нечленів з іншими виданнями, то не хочеться вірити, що аж до цих пір треба було чекати на те, щоб записатися з існуючою дієсністю. Однак факт, що роками отримувано щоденник за безцінь, дасть змогу зрозуміти, чому саме доля цього щоденника тепер узаалежнена від його читачів.

Тому відповідаючи на отримані запитники, такі варто пригадати, що вирішувемо долю не тільки щоденника "Свобода", але також і долю нашої діаспори. Ба, щоби більше, який спадок лишаємо наступному поколінню, бо хочемо ми цього чи ні, але щоденник "Свобода" є паспорт ідентичності та буття української громади в діаспорі.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання було в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції "Свободи" разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її шлу.

Шановні співвітчизники!

Ви надали мені уповноваженнями голови держави. Тому саме до нас звертаються за розумінням і підтримкою у найбільш відповідальний момент для України та її народу. До цього мені спонукає політична криза, яка фактично паралізувала життя в Україні.

Глибоко переконаний, що політичне протистояння гілок влади неприпустиме в умовах руйнівної економіки, занепаду інтелектуального і духовного життя, наступу злочинності, а головне, коли значна частина наших співгромадян опинилася в приниженому стані збожжів. Вино не тільки глибоко аморальне, але й небезпечне: хто б не переміг у цьому нездоровому змаганні — народ програє, бо марно витрачається час, державна енергія, необхідна для стабілізації економіки, суспільства загалом, покращання життя людей, використання на неблагородні цілі.

Розуміння цього завжди було і залишається основою позиції Президента. Майже чотирирічний досвід незалежності України свідчить, що сучасна деформована державна система — одна з основних перешкод на шляху припинення руйнівних процесів, це відлучає гально здійснення антикризових заходів.

Тут знаходяться об'єктивні передумови постійного напруження у трикутнику: Верховна Рада, Президент, Уряд. При чому суперечності виникли не тільки між Кучмою, нинішнім складом Верховної Ради і Урядом Мала. Аналогічні проблеми існували й раніше. Отже, справа вже не в особистостях, а в недосконалої системі організації влади. Політична війна йде між нерозподіленими функціями владних інституцій: вона виставила багатьом державам — колишнім республікам Совєтського Союзу.

Державно-політична реформа неминуче має відбуватися в Україні. Без перерозподілу повноважень між законодавчими і виконавчими органами державної влади, без створення дієвої виконавчої вертикалі, без чіткого визначення хто і що відповідає, ми і далі будемо тупцювати на місці.

Президент не претендує на функції Верховної Ради — він хоче мати лише її уповноваження, які природно властиві виконавчій гілці. Цього вимагає, в першу чергу, стан економіки. Ну, що з того, що майже кожне третє питання, розглянуте у поточному році Верховною Радою, по суті, є компетенцією Уряду? Де практичні рішення, які б змінювали ситуацію на крає? Її немає і бути не може, тому, що Верховна Рада у складі понад 400 депутатів об'єктивно не здатна до безсерййозного управління країною.

І. С. Корольський

ОСТАННЯ ПЕРДВОЄННА МАТУРАЛЬНА КЛЯСА УКРАЇНСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ В СТАНИСЛАВОВІ

Щоб дістатися до чоловічої державної гімназії класичного типу руського (sic) мовою навчання в Станиславові, потрібно було здолати писемний іспит. Невідомо, скільки перестрашених дівчаток, здебільша сільського походження, багато з яких до того часу не бачили нічого по різним домом та селом, зголосилося до того іспиту в 1931 році. Прийнятих могло бути лише 80, по 40 до відділу А і Б. З них вийшло 19 були між ними 40 абітурієнтів, які здавали матуру — іспит зрілості вісім років пізніше — в 1939 році. Причиною, чому відносно так багато мусіли залишити своїх товаришів ще до матури, був часом брак фінансових засобів, але частіше високі вимоги навчання, з якими вони не могли собі дати ради. Відомо, що Станиславська гімназія славилася відважно високою академічним рівнем. Це була передусім Слуга її визначного директора в 20-ті роки д-ра Миколи Сабата. Коли наша класа покла перший рік, директором гімназії був уже Данило Джержа, а починаючи з 1934-35 шкільного року аж до нашої матури — Оси Левшицький.

Професорський склад не багато змінювався за вісім років нашого перебування в гімназії. Більшість професорів вчили нас і в нижчих класах. Про них залишилися в мій пам'яті (розуміється, дуже суб'єктивні) споми: Юліан Чайковський був господарем класів і професором української мови та літератури. Я не відчував якоїсь спеціальної турботи з його сторони як опікуна класу, й нашою освітою, й нашим вихованням. Мабути, забагато учнів бачив він у своєму житті і вже вже бракувало йому потреби енергії та ентузіазму до належного виконання своїх обов'язків. Його старість правдоподібно була також причиною різних навичок та

ЗВЕРНЕННЯ

ПРЕЗИДЕНТА ЛЕОНІДА КУЧМИ ДО НАРОДУ УКРАЇНИ

Три роки Уряд був і підконтрольний, і підпорядкований парламентам. П'ять разів мінюся його склад. Сьогодні Верховна Рада знову відібрала Кабінет Міністрів у відставку. Чи додає це стабільності суспільству? Ні! Чи хоч один із нових складів Уряду див ефектив-

ніше, ніж попередній? Практично, ні! Так скільки ж можна продовжувати кадрів каруселю, нічого не змінюючи по суті? Кого ми вводим в оману? Стануть самі себе. Люди тільки поважають владу лише тоді, коли відбуваються справжні зміни на краще, а це можливо лише за умови, що кожен займається своєю справою: Верховна Рада творить закони, Президент і Уряд здійснюють управлінсько-розпорядчі функції, а суди забезпечують правосуддя. Лише тоді ми зможемо вирватися з кризи, зберегти мир і злагоду в суспільстві, розбудувати справді правну демократичну державу, підняти наш добробут.

Саме цим міркуванням керувався Президент, коли вносив на розгляд Верховної Ради проєкт закону про владу. Законопроект розглядався задовго до того, понад п'ять місяців. Я зробив максимальний крок на зустріч пропозиціям народних депутатів. 18-го травня рішення Верховної Ради відбулося — закон прийнято. Але, на жаль, цей найважливіший державний акт втрачено у технічних процедурах його застосування.

Керівництво Верховною Радою спільно з частиною народних депутатів навісимо

яке вкотре продемонструвала небажання і небажати до конструктивної роботи, спровокувала протистояння як в середині самої Верховної Ради, так і з Президентом.

В наслідок цього поглиблюється анархія та безладдя в державі, погіршується і без того скрутно становище наших громадян. Подальше спінювання Президента і Верховної Ради з її сучасним правовим статусом неможливе. Цього, врешті, треба покласти край. Чинне законодавство не передбачає чітко визначеного виходу з такої протистояння. Спроби кожної з гілок влади усеїти іншу пов'язані з ризиком втрати громадського миру і спокою.

Як голова держави, я ще раз з усією відповідальністю заявляю, що Президент не вдається до силових способів вирішення конфлікту, не допустить таких дій з боку будь-яких сил. Краплина крові, в тому числі і політичних супротивників, не виправдає найбільш шкідливих політичних перемог. Проклятий Бог і народу ляже на тих, хто зламає мир і спокій на українській землі. Переконалися, що за такої ситуації тільки один суддя може здійснити правосуддя — це народ.

Я чудово розумію, що сьогодні, коли для більшості з нас найбільшочисним питанням є, як продовжити та одягнути свій, задовольнити елементарні життєві потреби, конфлікт тих, хто при владі, просто друге. Але я прошу зрозуміти, що конфронтація вже реально існує. Вона акрально небезпечна.

Якщо її не подолати, то попереду ще гірші наслідки, які неминуче і насамперед відчуте ви. Вони почнуться на житті кожного з нас, вплинуть на долю наших дітей, майбутні держави. Зовлігатися з вирішенням цієї проблеми неприпустимо. Війна нерівно може перестати в гарній формі.

Враховуючи усе це, Президент як гарант прав і свобод громадян, державного суверенітету прийняв рішення проєктувати всеукраїнське опитування населення щодо довіри Президентом і Верховній Раді. Я заклинаю нас, громадян України, підтримати це рішення. Ваше пряме волевиявлення в ситуації, що склалася, — єдиний шлях уникнути протизаконних збітень, покласти край міжусобицям протиріччям, цивільному збуренню мир і спокій, врятувати конфлікт влад.

Вірю, що мудрість і витримка народу стане надійним запобіжником зростання громадського напруги, утримає гарячі голови політиків від непродуманих та необачних кроків. Ваша воля, доріг спокійнички, — закон і для Президента, і для Верховної Ради. Всі ми зобов'язані їй підкоритися.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Микола Чорний-Досіччук

Кобзарський фестиваль у Перемислі

Цей перший величавий фестиваль у Перемислі допоміг організувати ОБ'єднання українців у Польщі, Товариство польсько-українське дружби та ряд спонсорів з Перемисля. Прихильно поставилися до фестивалю й місцеві польська влада, виділивши на його проведення певну суму грошей.

Свято відкрив один з найпопулярніших конференцій у Польщі, відомий з пісенних фестивалів, Богдан Стюрка, а допомагала йому Марія Туска. Богдан Стюрка, як і кожен багаторазовий виконавець, німецькою, французькою та словацькою. Він провів 11 світових концертів, де кожен концерт збирав не менш як 10,000 глядачів.

Відкрив фестиваль Лешек Мазела, поляк, який працює у Львівському музичному інституті. Як не дивно, але саме він чисто українською мовою розповів аудиторії історію нашої бандури.

Коли на сцені з'явився чорночубий вусатий бандурист у гетьманському вбранні і торкнувся струн, усім виринало з дерев'яного серія інструмента, а з його власного. Було так враження, що музикант грає на струнах наших серцях. Ім'я цього бандуриста запам'яталося усім: це Тарас Лазуркевич — виконавець Львівської консерваторії ім. М. Лисенка, учень проф. Василя Герасименка. Своєю виступом, грою на бандурі він відкрив бандуру багатом. Він зібрав масу гарячих оплесків присутніх.

Виконавці на цей тріумфальний перший кобзарський концерт підібрали поміж найкращих з цілої України. Про все це подала Ольга Попович, яка, до речі, кілька років тому вислала групу бандуристів Перемисля на анішкл до Українського Вільного Університету, де вже четвертий рік Товариство Бандуристів від керівництва Лід Чорної проводить акредитований курс бандуристу. Вона подала про участь у фестивалі бандуристи Лариса Лепко і Тарас Сивенко з Києва, юної талановитої бандуристки Наталки Ковалюк з Львова, Віолети Дудчак з Івано-Франківська.

Бандура дуже співзвучна з скрипкою, що продемонстрував дует "Сад пісень" із Києва у складі бандуристів Тетяни Лободи і скрипки Миколи Берегового.

Дует Оксани Герасименко, відомої бандуристки з Львова, та бандуристи з Києва Катерини Немеш показав, як приємно звучить бандура з флейтою.

Оксана Герасименко, зокрема, урізноманитила програму фестивалю своєю майстерною грою і професійним співом та підбором пісень. Вона прекрасна "дитяча" співочу класику. Концерт Вільного справив вели-

лише у виняткових обставинах, звичайно, коли вони чиним зведено провинили. Цього ніде не можна було досягти, але наступні промовили спільно до всіх присутніх людей. Про його особу, як визначного учасника Вільного Змагань та громадського діяча, ми й шкільні роки не знали. Ось Володимир Микитюк був нашим катехетом та рівночасно завідателем турботи з с. Іосафата, з зв. священної бурси. Він був добродушною людиною і добрим виконником, хоча його класи релігій не були особливо цікаві. Зате старався звертати нашу увагу на біжучі політичні події, що їх інші професори послідовно оминули. Роман Голембівський вчив латину та був управителем іншого турботи, т. зв. селянської бурси. Був строгим учителем, але гуманною людиною і щирим патріотом. Я мав до його зокрема пошану, бо він був сотенним помісником УССА, дев'ятнадцятилітнього юнака, котрого він прощав в останню дорогу, коли той загинув у уряді УГА в протипольській війні. Не знаю, чи взагалі хто говорив промову над могилкою його єдиного сина, який загинув молодечим хорунжим Української Дивізії в бою проти Червоної армії коротко перед закінченням Другої світової війни. Д-р Мартин Фольгер (жид) був професором німецької і залишився в мій пам'яті, як добрий вчитель та толерантна людина. Пам'ятаю також епізод про його ... Коли Гітлер заїхав Австрію, він очинив перед його ... ішою нарисав саястику на таблиці. Старий професор розжалься і з емоцією говорив про свою пошану та любов до великої німецької культури, котру аж ніяк не представляв тодішній антисемітський диктатор.

(Продовження буде)

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО
внутрішні хвороби
приймає у Квінсі і виїжджає на виїзди додому.

ДЕНТИСТ ОЛЬГА ОЛЕНКО
Профілактика зубів, косметичні процедури, лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням.

Адреса у Мангеттені: 105-37 64th Avenue, Forest Hills, N.Y. 11375 (718) 459-0111

Адреса у Квінсі: 630 5th Ave., Room 1803, New York, N.Y. 10022

ЦЕНТР УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ
мистецький керівник — І. СОНЕВИЦЬКИЙ
Г А Н Т Е Р 1995

8-го ЛІПНЯ, год. 8:00 ВЕЧОРА
ВЕЧІР ГИМОРУ з ТВОРІВ ПАВЛА ГЛАЗОВОГО
д-р Євген і Ніла Стоцькі з Флориди

15-го ЛІПНЯ, год. 8:00 ВЕЧОРА
Олена Геймур (сопрано) і
Володимир Винницький (фортепіано)

22-го ЛІПНЯ, год. 8:00 ВЕЧОРА
Володимир Винницький (ф-но) і
Вагграм Сараджіні (віолончель)

29-го ЛІПНЯ, год. 8:00 ВЕЧОРА
Микола Сук (фортепіано)

5-го СЕРПНЯ, год. 8:00 ВЕЧОРА
ЛІТЕРАТУРНО-МУЗИЧНИЙ ВЕЧІР.
Ведуча програмою — Лідія Крушельницька

12-го СЕРПНЯ, год. 8:00 ВЕЧОРА
СТРУННИЙ КВАРТЕТ ім. М. ЛЕОНОВИЧА:
Ю. Мазуркевич, Ю. Харенко, Б. Дев'ятков,
В. Пательов при співучасті піаністки
Анни Кимашевської

19-го СЕРПНЯ, год. 8:00 ВЕЧОРА
Марія Крушельницька (фортепіано) і
Лідія Шутко (скрипка)

26-го СЕРПНЯ, год. 8:00 ВЕЧОРА
ДОБРОЧИННИЙ КОНЦЕРТ з участю бас-баритона
Андрія Добрянського, Віліяма Відермана і піаніста
Томи Гринькова, ведуча програмою —
Лариса Чопівська

КУРСИ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА

31-го ЛІПНЯ — 4-го СЕРПНЯ —
роблення герданів і вишивання;

7-го СЕРПНЯ — 11-го СЕРПНЯ —
писання писанок і кераміка;

31-го ЛІПНЯ — 11-го СЕРПНЯ —
співання народних пісень (для дітей);

14-го СЕРПНЯ — 18-го СЕРПНЯ —
традиційне печиво.

Оплата за курси 35 дол.;
за двотижневий курс співання — 70 дол.

ТЕЛЕФОН: (518) 989-6479

МАРТА ЛОПАТИНСЬКА
Доктор-спеціаліст по очних недугах (офтальмолог), як

- ♦ катаракт,
- ♦ трансплантація корні та інші,
- ♦ включення з медичним і хірургічним лікуванням,

у співпраці з доктором ДОМІНІКОМ БЕНЕДЕТОМ
подають до відома українському громадянству, що
їхня головна офісна практика знаходиться в місті
Бейон, Нью Джерсі.
Зголошення приймаються кожного дня по телефоні
(201) 436-1150

УКРАЇНСЬКА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА Н. ДЖ.
УКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛА
в Пассейку
спонсують

КОНЦЕРТ СОЛІСТІВ З УКРАЇНИ

♦ сопрано: **МАРІЯ ГІРСЬКА**
♦ баритон: **ОЛЕГ ЧМИР**

Концерт відбудеться:
7-го червня 1995 року
о год. 7:30 вечора
в Українській Централі
при 240 Hope Ave.
Passaic, N.J.

Просимо всіх прийти на незабутній вечір
перед виступом солістів в Україні.

Ввесь дохід призначений на олімпійські змагання
українських змагунів в Атланті 1996 р.

вступ: \$10.00

ДОРОГІ ЧИТАЧІ ШАНОВНІ ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ

Чи вам відомо, що завдяки Фондові Відродження України при
УНСОЮЗІ зроблено і робиться чимало корисних справ для становлення
незалежної, демократичної, правової української держави? На сьогодні
цей фонд видав на свої благодійні акції 544,000 дол. Ось, наприклад,
завдяки цьому фондові УНСОЮЗУ

— В місяцях січень по травень 1994 р. через Фонд Відродження України наша
установа фінансово підтримала акцію організації Фрідом Гавз „Програма
побудження Управлених до голосування”. Завданням програми було знайти доступ
до МОЛОДІ України та переконати її, щоб голосували у виборах до парламенту 27-го
березня 1994 р.

Якщо ви вважаєте, що діяльність УНСОЮЗУ в рамках Фонду Відродження України є
справді корисною, то закликаємо вас допомагати своїми посильними пожертвами для її
успішного продовження.

Чеки просимо виставляти на Ukrainian National Association — Fund for the Rebirth of
Ukraine, 30 MONTGOMERY STREET, JERSEY CITY, N.J. 07303.

В Україні перевидано третю книжку
Ю. Мовчана

Недавно в Україні пере-
видано „Збірку оповідань”,
вже третю книжку д-ра
Юліана Мовчана, дописува-
ча „Свободи”. Вперше цю
збірку було видано в Нью
Йорку 1988 року.

Раніше в Україні переви-
дано його дві книжки: „Не-
забутні і неспрошені” та „За-
писки лікаря”.

До „Збірки оповідань”
увійшли такі оповідання, як
„Ісус”, „Полінунок”, „Не-
сподіванка”, „Коричнева
брама”, „Зустріч”, „Як я по-
пав до психіатричної лікарні”
та „Оселедць та панна
Стефана”. Збірку видає з
комп'ютерного набору Тара-
щанська районна друкарня.

В Україні
(3 інформацій УНІАР)

Гурзуф. — У цьому
кримському місті відбулася
міжнародна конференція і
школа САПР-95 з участю
науковців та фахівців з Ук-
раїни, Росії, Латвії, Білору-
сі, ЗСА, Франції, Голландії
та інших країн. Були виголо-
шені доповіді на теми: „Ав-
томатизовані навчальні сис-
теми”, „Генетичні алгорит-
ми”, „Інформація і банківсь-
кі системи”, „Мозок та
штучний інтелект” тощо.

Співголова школи і конфе-
ренції, професор Мишиган-
ського університету Ерік
Гулман, сказав, що зустрів
в Україні чудово підготовле-
них фахівців у сфері інфор-
маційних технологій, праці
яких не поступаються за-
хідним, а в деяких питаннях
вони навіть випереджають
їх. Оскільки українська дер-
жава не може надати їм не-
обхідної підтримки, сказав
проф. Гулман, то його зав-
данням ознайомити Захід з
цими працями як українсь-
ких науковців, так і з інших
країн колишнього СРСР,
щоб не втратити здобуті до-
сягнення. Головні органі-
затори і спонсори школи та
конференції — Міністер-
ство Освіти України, Росій-
ська академія наук, Між-
народна академія інформа-
тики, Акціонерне товариство
„Технопарк-Астрогермес”,
Центр Мишиганського стей-
тового університету.

Мистець...
(Закінчення зі стор. 1)

тства, — пише мистецтво-
знавець, член Спілки Ху-
дожників України Христина
Саноцька. — Поперше, вони
позбавили його етнографіч-
ного дрібнотем'я та патрі-
архальщини і тої млісної не-
сталості за „білими хатина-
ми під стріхами у вишневих
садочках”. Подале, про-
довжили розвиток українсь-
кого мистецтва у вільному
світі у такому пліві, в я-
кому воно не могло розвива-
тися на материнських зем-
лях під тотальним режимом
большевизму. Потретье, на-
близили українське мистец-
тво до світових параметрів
під оглядом стилевих пошу-
ків. Почетверте, вони зігра-
ли роль великих популяриза-
торів українського народу,
формування його позитив-
ного образу, його гуманістич-
ного „імелжу” у колі на-
родів світу, готуючи сприят-

М. Бідняк. Архангел Михайл (1965).

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ
ЗАПРОШУЄ ЧЛЕНІВ ТА УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО
на доповідь

ПРОБЛЕМИ ТЕЛЕБАЧЕННЯ
І ПРЕСИ В УКРАЇНІ

яку виголосить
ФІДЕЛЬ СУХОНИС — редактор місячника „Бористен” і
керівник Телевізійного Об'єднання
„Відродження” у Дніпропетровську,
що відбудеться:
в суботу 10-го червня 1995 р. о год. 5-й вечора, в домі НТШ,
при 63 Четверта авеню, між 9 і 10 вулицями, в Нью Йорку.

Управа НТШ

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

Відгукуючися на заклик Екзекутивного Комітету
УНСОЮЗУ про зложення пожертви на видавничий
фонд „Свободи” на покриття підвишки за поштовою
пересилку газети, ви можете свої пожертви скла-
дати у вашого секретаря відділу, або посилати пря-
мо до адміністрації „Свободи” на адресу:

**30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302**

**БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ
НЕ БУДЕ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!**

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ КЛЮБ у НЬО ЙОРКУ
ділиться сумною вісткою з членами і громадою, що у
вісторок 30-го травня 1995 р. невідомо відійшов у вічність
на 63-му році життя довголітній член Клубу та активний
член його Управи

бл. п.
РОМАН ГАТАЛЯК

Похоронено покійного в суботу 3-го червня з церквою св.
Юра на православному цвинтарі св. Андрія в С. Баянд Брук-
у, Н. Дж.

Родина покійного, тут і в Україні, наше глибоке співчуття.
Вічна йому пам'ять!

УПРАВА УСК-у

бл. п.
ЮРІЙ СВДРУК

Ділимося сумною вісткою що в четвер 1-го червня 1995 р.
в Нью Йорку на 84-му році життя помер

бл. п.
ЮРІЙ СВДРУК

ПАНАХИДА відбулася в понеділок 5-го червня о год. 7:30
веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Нью Йорку.

ПОХОРОНИ відправи 6-го червня в церкві св. Юра в Нью
Йорку о год. 9:30 рано.

Похорон на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Залишені в глибокому смутку:
родина в ЗСА в Україні.

Вічна йому пам'ять!

бл. п.
ІРИНА ПЕТРЕНКО-ФЕДИШИН

нар. 1928 р. в Гостинному на Холмщині — Україна

ПАНАХИДА — в неділю 4-го червня 1995 р. о год. 3-й
по пол. в похоронному заведенні Петра Яреми 129 Е. 7т Ст.
Н.Й.

ПОХОРОНИ відправи 6-го червня 1995 р. о год. 10:00 ранку в церкві св. Ан-
дрія в С. Баянд Брук, Н. Дж.

Залишені у смутку:

муж	— ОЛЕГ
син	— ТИМІШ
донька	— ВІРА
сестра	— ГАРІНА з чоловіком
племінниця	— ЛЕСЯ
	— НАТАЛКА
	— УЛІНА з чоловіком
	ДЕЙВИДОМ і донькою

бл. п.
РОМАН БАРИЦЬКИЙ

сотник і Дивізії УНА, член Організації Українських
Націоналістів, довголітній член і голова Української
Стрілецької Громади в Сербії, почесний голова УСГ в
Судбурзі, член Головної Управи УСГ Канади.

ПАНАХИДА відбулася у вісторок 9-го травня 1995 р.
в похоронному заведенні Jackson & Bergard у Судбурзі.

ПОХОРОНИ відправи в середу 10-го травня в церк-
ві св. Покрови і поминальна тризна в Домі Українського На-
ціонального Об'єднання в Судбурзі, а описи 11-го травня
1995 р. тіліні останки перевезено на український цвинтар
св. Володимира на оселі „Ківи” біля Торонто.

У глибокому смутку:

дружина	— СВГЕНІЯ
син	— МИРОН з дружиною
	БРЕНДОЮ
внуки	— БРАСН і ДАНУСЯ
брат	— МИКОЛА в Україні
братанки	— М ІКОПА і РОМАН з
	родинами в Україні
	та ближча і дальша родина в Канаді,
	ЗСА в Україні.
	Вічна йому пам'ять!

THIS SUMMER FINNAIR HAS 6 LOW-COST OFFERS TO HELP YOU EXPLORE FINLAND AND HER NEIGHBORS. ONE IS JUST RIGHT FOR YOU.

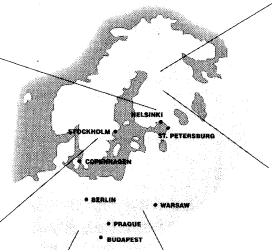
Fly Finnair transatlantic to Finland, using Helsinki as a gateway to Finland, Scandinavia, Russia, the Baltics, and Europe, and you can take advantage of the special Finnair offers shown here to make your trip more rewarding and more affordable. For more information on any of these offers, including details and restrictions, contact your travel agent or Finnair. There has never been a better time to discover Finland.

HELSINKI STOPOVER \$50
When traveling on Finnair to and from the U.S. through Helsinki to other destinations in Finland, Scandinavia, Europe or beyond, you can stay in Helsinki up to three nights for as little as \$50 per person per night for a double room, including airfare, breakfast and airport bus transfer to and from the hotel.

NORDIC AIR PASS
Four coupons for \$300 and up to four additional coupons for \$80 each. Each coupon applies to a one-way direct flight on Finnair, Finnair Express, Air France, Braathens, Maersk, and Transavia, or to routes within Finland, Norway and Sweden, as well as routes between Denmark, Finland, Norway and Sweden. Valid for travel from June 1 through August 31, 1995.

DISCOVER EUROPE FARES
Explore any of 100 European destinations at a low price per flight on Finnair, Lufthansa, or United. Pay only \$140 per coupon for up to three coupons and \$125 per coupon for four to nine. Valid for travel from June 1 through September 30, 1995.

WORLD-CLASS SHOPPING & DINING CERTIFICATES
Travel round-trip on Finnair transatlantic flights and receive these free coupons that will stretch your dollar at hotels, spas, shops, restaurants and more. Discounts up to 30% in Helsinki, Stockholm, St. Petersburg and the Helsinki Airport will save you up to \$450.

FINNAIR HOLIDAY CHEQUES
For only \$265, you can get a booklet of 3 Finnair Holiday Cheques. Each cheque entitles two people to one night accommodation including breakfast and VAT in any one of 40 Air Acta Hotel Partners' Hotels - 40 in Finland and 8 in other international destinations. Valid June 1 through Sept 17, 1995 and weekends until the end of the year.

FINNAIR HOLIDAY TICKET
Valid for ten one-way domestic flights in Finland during a period of 30 days in 1995 for only \$425. Participating airlines include Finnair, KLM and Finnair.

For reservations or more information, call your travel agent or Finnair.
800-950-5000
FINNAIR
Uncommon Concern For The Individual

В цьому році, 15-го травня, виповнилося 50 років диригенту маестра Івана Козачка. З цієї нагоди варто оглянути пройдені шляхи талановитого і відданого людини на церковно-релігійному полі. Він залишив свою батьківщину, як і багатьох інших, але він зберіг вірність своєму покликанню — українській пісні.

Молодий диригент, уродженець прекрасної Волині, міста Кременя, 15-го травня 1945 року дістається до Австрії, Зальцбургу, де стає диригентом хору церкви св. Юра в Лашіні. Це була його перша парадна еміграція.

Згодом, після двох з половиною років, І. Козачку вдалося переїхати до Канади, міста Монреалю. Перед молодим диригентом відкривався новий світ, світ великих можливостей, хоч перші чотири були, як і для всіх іммігрантів, пов'язані з пошуком за працю.

З часом І. Козачок включався в життя української громади Монреалю: керує хором т-ва „Просвіта“ ім. Т. Г. Шевченка; дирижує хором церкви св. Юра в Лашіні і згодом стає членом хору „УНО“ при філії УНО, під мистецтвом керівництвом св. п. Нестора Городовенка, та приймає запрошення церковної громади св. Покрови на сталу працю диригентом.

В 1964 році після тяжкої недуги відходить у відставку Н. Городовенко — мистецький керівник хору „Україна“, і наступником його стає І.

50 років відданої праці

Козачок, що протягом 25 літ чинно наслідуює „свого батька“, як він висловлювався, згадує великого майстра, що передав своєму учневі глибоке відчуття української пісні на стилі своєї диригентури.

Маестро І. Козачок своїм тонким відчуттям кожної ноти, кожного звуку свого майстра, перебарв в спадок мистецтва в релігійній пісні передає слухачеві молитовні настрої.

Пішучи про ці незвичайні риси свого диригента, наслідника Н. Городовенка, треба згадати хор „Молода Україна“ — хористів трьох українських православних громад — катедрі Св. Софії, Св. Юра (Лашіні) та Св. Покрови — одного із найславніших хорів 1968-72 років, який налічував 116 співаків.

Коли мені пощастило слухати його хор, то знав, що в Монреалі, то знав, що це була остання концерт Нестора Городовенка в Києві у 1939 році.

Градуючі голоси, підбраний репертуар, постава диригента — рухи тільки правої руки, відчуття кожного голосу, що переливалося в унісон, ані один голос не вирізнявся, все додавало безмежності і чару кожній виконаній пісні, що можна було також помітити на обличчях співаків та співачок.

З нагоди 50-ліття великого уроку в Україні 1932-33 років, в пам'ять невинних жертв, хор церкви св. Покрови наспівав пластинку „Великий піст“. У пропаганді „Великого пісту“ цього ювілею на стор. 50 читав: „Варті уваги співи у Страсні Дні, в Страсній Четвер, зокрема „Розбійник“ співали перед вітанням Віра Буреш, Клава Мельник і Надя Цвітков, Архирейська Вечіра — це виявляла чару і краси української православної віри, її наспівів, яких докладно і строго дотримувалися диригент Іван С. Козачок. Хор нагороджено Митрополитом Грамотою“.

Протягом певного періоду маестро І. Козачок написав у своїй композиції „Службу Божу“. В розмові із знавцями церковного мистецтва велику увагу присвячує молитві „Отче Наш“, на що вірні звертали увагу, коли Служба Божа була співана у всіх церквах Монреалю обох віросповідань, що унісалося великим успіхом.

У році 1988 маестро І. Козачок керував ювілейним хором місії округи Лашіні-Монреаль-Оттава з нагоди відзначення тисячоліття Хрещення України. У зв'язку із цим святкуваннями хор місії округи виїжджав із концертами до Оттави, Торонто.

У 1989 році, відзначаючи 25-ліття хору „Україна“, при філії УНО в Монреалі з нагоди „розлучення“, як наш маестро уживав цей термін, в пам'ять цієї річни-

ци була награна касетка. Було б дуже бажаним, щоб вона була видана і ми чекаємо із нетерпінням на це, щоб вона побачила світ у 50-літній ювілей ювілей диригенту маестра І. Козачка.

Пішучи ці рядки, пригадую молоді роки, церковний хор громади св. Юра в Лашіні під керівництвом маестра І. Козачка. Хор був малий кількісно, але великий якісно. Ми брали участь у академії в пам'ять Т. Шевченка на Плято Голд, в репертуарі були переважно твори Шевченка. Пригадується також і Різдвяні свята, і коляди від хати до хати, що часом забирало 5-6 годин в сильні морози. Йшли цілим хором. А до того і Великдень свята, коли нам доводилося співати в церковній залі, бо будівля церкви не була закінчена.

Пригадує також і запис на пластинку нашого репертуару радіостанцією СКВБЕЛ на Вердоні.

Так! Наш маестро віддавав себе своїй любові церкви, де він не був, бо ж він був пречисленим своїм ідеї проповідати Бога — нашого Спасителя, який і пропонує дітям нашого маестра до мети. Наш диригент був дуже вибагливий і ми старалися дотримуватися його вимог. І не дивно, що Н. Городовенко прийняв І. Козачка до свого хору, бо він був дуже селективним щодо вибору співаків.

Дорогий ювіляр! Відзначаючи сьогодні 50-ліття Вашої невтомної праці на церковно-релігійному полі, всі ми радіємо Вашими успіхами на протязі такого довгого часу і в один голос вітаємо Вас! Бажаємо Вам і далі йти шляхом „Вашого

Тетяна Носко-Обороніч

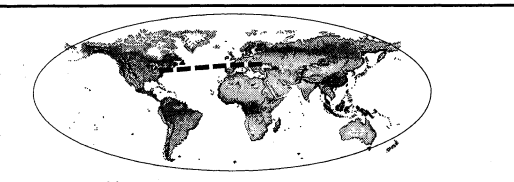
(215) 567-1328
220 South 20th Street
Diaspora ENTERPRISES, INC.
(800) 467-5324
Philadelphia, PA 19103
TOURS \$1750

1. June 6 - June 20	Kyiv • Kaniv • Poltava • Reshetivka • Bila Tzerka • Baturyn
2. June 21 - July 4	Lviv • Frankivsk • Yaremcha • Ternopil/Pochayiv • Kyiv • Kaniv
3. July 5 - July 18	Kyiv • Drohobych/Nahayevych • Frankivsk • Kolomyia • Kyiv • Kaniv
4. July 19 - Aug 1	Lviv • Uzhorod • Drohobych • Ternopil/Pochayiv • Olesko • Kyiv • Kaniv
5. July 26 - Aug 8	Lviv • Frankivsk • Chernivtsi • Kam • Podilskyj • Vinnytsia • Kyiv • Kaniv
6. Aug 2 - Aug 15	Lviv • Ternopil/Pochayiv • Frankivsk • Karpaty • Kyiv • Kaniv
7. Aug 8 - Aug 22	Kyiv • Poltava • Reshetivka • Kharkiv • Donetsk • Cherkassy • Bila-Tzerka • Kaniv
8. Aug 16 - Aug 29	Lviv • Uzhorod • Drohobych • Ternopil/Pochayiv • Olesko • Kyiv • Kaniv
9. Sept 6 - Sept 19	Lviv • Frankivsk • Karpaty • Olesko • Ternopil/Pochayiv • Kyiv • Kaniv

KYIV • RUS LVIV • GRAND FRANKIVSK • ROXOLANA
GRAND TOUR ON WHEELS
Deluxe Express train departing daily: Kyiv • Lviv • Kyiv \$35 per person/double occupancy o/w
Clean & Comfortable as the Grand Hotel • Excellent Food and Drinks

CRUISES			
DNIPRO I Aug 8 - Aug 25 Kyiv • Kaniv Kremenchuk Zaporizhzhia Sevastopol Kherson Odessa Kremenchuk Yalta Kyiv 18 days from \$1950	DNIPRO II Aug 18 - Sept 3 Kyiv Odessa Sevastopol Kherson Zaporizhzhia Kremenchuk Kaniv Kyiv 17 days from \$1850	BLACK SEA Aug 22 - Sept 5 Kyiv Odessa Kremenchuk Yalta Zaporizhzhia Kyiv 15 days from \$1800	SHOTA RUSTAVELI Oct 30 - Nov 20 Kyiv • Odessa Greece Egypt Israel Cyprus Turkey Kyiv 22 days from \$2750

fly with Air Ukraine
New York • Kyiv \$655 May 1-May 30
New York • Kyiv • Lviv • Kyiv \$680 \$750 \$770
New York • Kyiv • Lviv • Kyiv • Lviv • Kyiv
May 1 - June 20
June 21 - July 31
July 1 - Aug 19
Aug 20 - Sept 19

ПРИЙШОВ ЧАС ЗВЕРНУТИСЯ ДО НАС

ХАРЧІ, ОДЯГ, ГРОШІ, АВТА, ВАНТАЖІ... В УКРАЇНУ, БІЛОРУСЬ, МОЛДОВУ, РОСІЮ

Пригадуємо, що через фірму МІСТ Ви зможете Вашим рідним вислати пакки, замовити харчі з каталогу, вислати долари, які будуть доручені просто до рук адресата, замовити холодильник, автомобіль, електроніку, трактор чи другу фермерську машину. А також перевезти нові та вживані авта у контейнерах,

вислати комерційний вантаж (ціна до Львова восьми \$100 за 1м³, мінімум 2м³). Пропонуємо спеціальні ціни на висилку: меблів, бібліотек, машин, станків, та іншого обладнання. На кожне замовлення ця пакку Ви отримаєте поквитування з власноручним підписом, отримувача.

1-800-361-7345

MEEST-AMERICA INC., 817 Pennsylvania Ave., Linden, N.J. 07036, Tel.: (908) 925-5525, Fax: (908) 925-7898

26 First Avenue
New York, NY 10009
Tel.: (212) 472-3650
ВСІ НАЙНОВІШІ КНИЖКОВІ
ВИДАННЯ ОДЕРЖАТЕ В АРЦІ

*** ПРАЦЯ ***
A 400 a DAY POSITION
WORKING FOR DON
LAPRE OF THE T.V. SHOW
"MAKING MONEY". CALL
DON at
1-800-DON-LAPRE

*** НА ПРОДАЖ ***
В передмісті Львова
продається двоповерховий
новозбудований будинок
Зацікавлених телефонувати
(203) 423-1871

*** FUNERAL DIRECTORS ***
ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИЙ
Займається похоронами
в БРОКН, БРОКЛІН, NY,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУС НАЙТО - директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

HAMALIA
43 Saint Mark's Place TRAVEL CONSULTANTS N.Y., N.Y. 10003
NEW YORK/KYIV - THRU MAY 31ST FROM 659.
CHICAGO/KYIV - THRU JUNE 20TH FROM 682.
NEW YORK/LVIV - THRU MAY 31ST FROM 725.
CHICAGO/LVIV - THRU JUNE 20TH FROM 669.
NEW YORK/LV-FRANKIVSK - STARTING JUNE 21 - FROM 739.
INCLUDING \$35.95 IN TAXES
1800 HAMALIA

SVOBODA СВОБОДА
Established 1893
Oldest and foremost Ukrainian-language
daily newspaper in the United States
PUBLISHED BY THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION INC.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302 • (201) 434-0237
Advertising Contract
with SVOBODA — Ukrainian Daily ☐
with THE UKRAINIAN WEEKLY ☐
1-9 ads\$12.00 per inch/Sc
10 or more ads20% discount
24 or more ads25% discount
52 ads30% discount
Firm
Address:
Per:
SVOBODA — Ukrainian Daily
ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED BY NOON
THREE DAYS BEFORE PUBLICATION.
OBITUARIES ACCEPTED BY TELEPHONE DAILY UNTIL 8:30 A.M.
ADVERTISING RATES
FULL PAGE (160")\$1,800.00
HALF PAGE (80")\$ 900.00
QUARTER PAGE (40")\$450.00
EIGHTH PAGE (20")\$230.00
1. All General Advertising1 inch, single column\$12.00
2. Fraternal and Community Advertising1 inch, single column\$ 7.50
3. Information on Mechanical Requirements:
a) Width of one column1 1/4 inches
b) Length of one column20 inches
c) Columns to a page8

THE UKRAINIAN WEEKLY (Published in English on Sundays)
ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED ONE WEEK
PRIOR TO PUBLICATION: FRIDAY NOON.
ADVERTISING RATES
FULL PAGE (58")\$600.00
HALF PAGE (29")\$310.00
QUARTER PAGE (14 1/2")\$ 165.00
EIGHTH PAGE (7 1/4")\$ 85.00
1. All General Advertising1 inch, single column\$ 12.00
2. Fraternal and Community Advertising1 inch, single column\$ 7.50
3. Four-Page Centerfold Pullout\$2,900.00
4. Information on Mechanical Requirements:
a) Width of one column25 1/8 inches
b) Length of one column14 1/2 inches
c) Columns to a page4
ALL ADVERTISEMENTS ARE SUBJECT TO APPROVAL
Photo reproduction:
a) single column\$ 9.60
b) double column\$12.00
c) triple column\$12.40
NOTE:
1. A 50% deposit is to accompany the next of the advertisement.
2. All advertising correspondence should be directed to Mrs. Maria Szepirowicz, Advertising Manager.
3. Kindly make checks payable to Svoboda or The Ukrainian Weekly, as appropriate.